

El Copate impulsa la transició energètica a les Terres de l'Ebre amb un Pla que preveu una setantena de petites centrals de generació elèctrica i un sistema de xarxes tancades o de comunitats energètiques governades des de l'eficiència i la participació local

L'autoconsum i les comunitats locals, claus de la transició energètica a l'Ebre

Terres de l'Ebre Òscar Meseguer

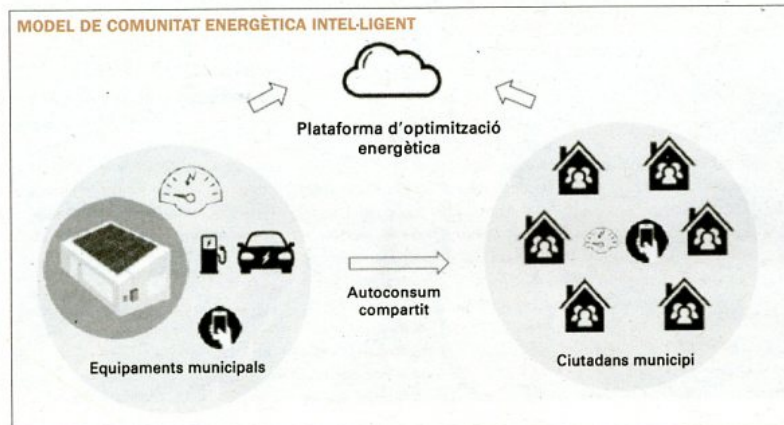
La transició energètica a Terres de l'Ebre és un dels objectius prioritaris del Pla de gestió de la reserva de la biosfera. L'Agència d'Energia de les Terres de l'Ebre, integrant del Consorci de Polítiques Ambientals de les Terres de l'Ebre (el Copate, ens gestor de la Reserva), porta més de 12 anys fomentant l'estalvi i l'eficiència energètica a les dependències i equipaments municipals. Ha assessorat els ajuntaments per a optimitzar la contractació dels subministres públics d'electricitat i ha possibilitat la introducció de tecnologies més eficients en l'enllumenat. Això ha propiciat estalvis superiors a 1,5 milions d'euros anuals i més de 3.000 tones de CO2 estalviades a l'atmosfera.

Però amb això no n'hi prou des del punt de vista de l'emergència climàtica, que s'ha debatut estos dies a la cimera de Madrid com un dels grans reptes del planeta i de les societats que hi viuen.

La situació actual, amb temperatures cada vegada més elevades, els estius més llargs i inclemències meteorològiques més violentes, obliga les administracions locals a aconseguir en poques dècades l'electrificació de tota l'energia i a la vegada la descarbonització total d'esta energia (que procedisca de fonts renovables) per al consum. **"S'ha de fer un gir total al model energètic cap a un model molt més sostenible, basat en els recursos endògens i distribuïts; un model més democràtic, on tothom hi pugua participar, per a trencar el model d'oligopoli actual"**, concreta la responsable de l'Agència d'Energia Ebreca, Marga Estorach. Els acords de París de novembre del 2015 i les directives europees del darrer paquet normatiu de l'energia i el clima són prova irrefutable de la necessitat de dur a terme canvis profunds en la forma en què produïm i consumim l'energia. Estorach reflexiona que estos canvis són transversals i afecten totes les decisions que es puguin prendre dintre de les àrees d'una administració, des de les de

Imatge de la planta fotovoltaica instal·lada a l'estació depuradora de Marina, a l'Ametlla de Mar. / CEDIDA

mobilitat fins a l'urbanisme passant per les obres i serveis, les decisions de caire social o econòmiques.

El Copate ha aconseguit uns fons europeus FEDER per a impulsar les bases d'esta transició energètica al territori a través d'un Projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT). De moment, durant el 2019 l'Agència d'Energia ha avaluat la situació i les necessitats, esperonada pel Reial decret 244/2019, de l'abril, a través del qual per primera vegada es disposa a Espanya d'un marc legal que promou l'autoconsum energètic. La regulació impulsa el consu-

midor a prendre un paper actiu participant en la generació elèctrica. Un canvi estructural, que permet reduir la factura elèctrica i els costos del conjunt del sistema. En destaca la simplificació dels processos administratius i tècnics per fer les instal·lacions d'autoconsum; la possibilitat de posar en valor els excedents de les instal·lacions, ja siga a través de compensació (la comercialitzadora elèctrica compensarà en la nostra factura l'energia abocada a la xarxa) o venda (per a instal·lacions potents: caldrà donar-se d'alta com a productor i pagar impost de generació) i la

creació de la modalitat de l'autoconsum compartit, que obre la porta a comunitats locals energètiques.

En este context, Estorach explica que per a abordar el procés de transició cal primer informació dels consums energètics. La que té actualment la plataforma de comptabilitat energètica de l'Agència és insuficient, ja que es requereix disposar d'informació a temps real. Existixen aparells de submesura que aporten estes dades i permeten monitoritzar l'autoconsum, l'acumulació d'energia i els punts de recàrrega de vehicle elèctric. Informació que ara no

més controlen les grans empreses elèctriques. **"Hem de saber com consumim abans de dissenyar les noves instal·lacions"**. Este és el següent pas, possiblement el més tangible: s'han de desplegar les instal·lacions d'autoconsum, la generació renovable local (fotovoltaica, hidràulica, eòlica...), les bateries i el sistema de mobilitat elèctrica. D'entrada, amb el decret de l'autoconsum, **"s'han fet més instal·lacions"** [sobretot plaques solars, que també han baixat de preu] **en els últims mesos que en els darrers 10 anys**". Una dècada d'impost al sol i de supressió d'ajuts a les renovables.

SETANTA-DOS PROJECTES, MAJORITÀRIAMENT FOTOVOLTAICS

Des de l'Agència ara s'està avaluant la viabilitat i dimensionant instal·lacions -sobretot fotovoltaïques- per als sostres i sòls lliures d'edificis i instal·lacions municipals. En aquests moments ja n'hi ha una en actiu de 4,6 kWp a l'Estació de Depuració d'Aigües Residuals de Marina, a l'Ametlla de Mar. Fa funcionar la depuradora i quan hi ha excedent, s'aboca l'energia a la xarxa a canvi d'una compensació, tot i que Estorach acla-

El Copate impulsa un ambiciós Pla a cinc anys per a dotar el territori de recursos

ri que en general no surt a compte sobredimensionar les instal·lacions, perquè el preu per kW/hora que es dixa de pagar per compensació és molt inferior al que es paga com a preu de mercat per l'energia de la xarxa. Una altra història és la possibilitat de compartir els excedents amb altres dependències o usuaris propers -que al seu torn també poden ser generadors-, cosa que sí que tenen en compte algunes de les instal·lacions que s'estan impulsant al territori, com algunes de previstes en teulades d'edificis municipals a Ulldecona o a Godall. Estorach avisa